

ОПОДАТКУВАННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ

Нещодавно за розпорядженням Кабінету Міністрів України розглянуто проект Стратегії реформування податкової системи України. В проекті зазначається необхідність гармонійного поєднання інтересів держави та платників податків, створення сприятливих умов для залучення прямих іноземних інвестицій, розроблення податкових інструментів для стимулювання економічної діяльності в Україні¹⁻².

Обговорюються питання щодо зміни принципів оподаткування і на страховому ринку України³. Удосконалення механізму оподаткування страхових компаній, яких в Україні на початку 2009 року було 470, набуває значення у зв'язку з тим, що на ринок приходять нові інвестори – резиденти і нерезиденти, як стратегічні, так і потенційні. Інвестиції сприяють капіталізації ринку, впровадженню нових технологій, розвитку мережі продажу страхових продуктів, створенню нових робочих місць. З погляду на те, що страхування виступає важливою складовою макроекономіки держави, необхідно створювати сприятливі умови для ведення бізнесу з метою збільшення частки страхування у ВВП країни.

Проблема оподаткування в страхуванні є недостатньо розробленою науковцями. Частково ця або подібна тема обговорювалася в працях Василенко А. В., Вовчак О.Д., Гаманкової О. О., Кисельової О., Приходька В. С., Ротової Т. А., Руденко К. С., Шелехова К. В., зарубіжних вчених Шахова В. В., Гвозденка А. А. та ін. На сторінках спеціалізованих видань питання оподаткування обговорюється й діючими страховиками такими як: Джигира Ю., Сосис О., Машаро О., Завада О. Різні структури готують проекти, пов'язані з оподаткуванням страхової діяльності. Є декілька пропозицій, проте єдиної думки учасники страхового ринку ще не дійшли. Відчувається брак принципово нових ідей, системи науково-практичного оцінювання. Притаманні наявність значної кількості і частоти внесення змін та доповнень до нормативно-правових актів. Це знижує привабливість національної економіки для іноземних інвесторів, обмежує можливості вітчизняних учасників ринку.

Метою нашого дослідження є розробка практичних рекомендацій щодо застосування диференційованих податкових стимулів для вітчизняних страхових підприємств.

---

¹ Офіційний сайт Держфінпослуг – <http://www.dfp.gov.ua>;

² Цінні папери України. – 2009. – № 5 (547). – 5 лютого.

³ Електронний ресурс - <http://newsru.ua/finance/25jul2008/nalog.html>

Оподаткування будь-якого виду діяльності пов'язане з наявністю і обсягом прибутків, які в свою чергу обумовлені фінансовими результатами. Тому спочатку розглянемо як формується фінансовий результат діяльності страхового підприємства.

Система бухгалтерського і податкового обліку страхової компанії має суттєві відмінності щодо обліку доходів і витрат. Відтак, результати бухгалтерського обліку суттєво відрізняються від результатів податкового обліку. Цілком можлива ситуація, коли за результатами податкового обліку страхова компанія має прибуток, а за результатами бухгалтерського обліку є збитковою.

Загальною умовою оподаткування прибутку страхової компанії є окреме оподаткування страхової діяльності, фінансової діяльності та іншої господарської діяльності. Для страхової компанії податок на прибуток має риси непрямого податку, що не залежить від витрат на ведення господарської діяльності компанії.

Закон України «Про страхування» визначає, що предметом безпосередньої діяльності страховика може бути лише страхування і перестрахування (основна операційна діяльність); фінансова діяльність, пов'язана з формуванням, розміщенням страхових резервів та їх управлінням (фінансово-інвестиційна діяльність), а також будь-які операції для забезпечення власних господарських потреб страховика (інша операційна діяльність)⁴⁻⁵. Відповідно до напрямів діяльності страхової компанії розрізняють доходи: 1) від страхової; 2) від фінансово-інвестиційної діяльності; 3) від іншої операційної діяльності. Водночас, витрати страхової організації залежно від їх характеру, умов здійснення і напрямів діяльності поділяються лише на дві групи: 1) витрати, пов'язані зі страховими зобов'язаннями; 2) витрати на ведення справи⁶⁻⁷. На нашу думку, чинна класифікація доходів і витрат відображає рух коштів у страхових компаніях у сучасних умовах не повною мірою.

З метою адекватної оцінки фінансового результату діяльності страховиків застосуємо новий принцип визначення результатів діяльності та новий поділ грошових потоків страхових компаній, що запропоновано автором в попередній роботі⁸. Згідно цього принципу необхідно відокремити інвестиційну діяльність страховика від фінансової, визначити доходи і витрати відповідно до всіх видів діяльності страхової організації. З огляду на вищезазначене приведемо систематизацію джерел грошових надходжень та напрямів витрат страховика та визначимо прибуток за кожним видом діяльності.

---

⁴ Закон України про внесення змін до закону України “Про страхування” // *Голос України*. – 2001. – №207 (2707). – С. 10-13.

⁵ Страхування: Підручник. / Керівник авторського колективу і науковий редактор *С. С. Осадець*. Відповідальний за випуск редактор *О. П. Бондаренко* – К.: КНЕУ, 1998. – С. 457.

⁶ *Приходько В. С.* Бухгалтерський облік страхової діяльності: Навчальний посібник. – К.: Видавництво “Лібра”. – 2002. – 216 с.

⁷ *Ротова Т. А., Руденко Л. С.* Страхування: Навчальний посібник. – К.: КНТЕУ. – 2001. – 400 с.

⁸ *Шірінян Л. В.* Організація фінансів страхових компаній України в сучасних умовах // *Регіональна Економіка*. – 2006. – № 3. – С.178-184.

Основна операційна діяльність (страхова діяльність) буде характеризуватися *грошовими надходженнями* (ГНООД), які включають страхові внески, перестрахову премію, відшкодування перестраховика, перестрахову комісію і тантьєми, повернуті суми зі страхових резервів та інші доходи. Напрями *витрат* страховика за *основною операційною діяльністю* (ВООД) складаються в основному зі страхових виплат, відшкодувань перестраховальнику, перестрахових комісій і тантьєм, перестрахових премій, відрахувань на утримання страхових резервів, витрат на ведення справи, оплати персоналу, фінансування превентивних заходів⁹.

Такий поділ дозволяє знаходити прибуток від основної операційної діяльності (ПООД) за формулою:

$$\text{ПООД} = \text{ГНООД} - \text{ВООД}. \quad (1)$$

Джерела *грошових надходжень* страховика за *фінансовою діяльністю* (ГНФД) для цілей оподаткування можна систематизувати так, щоб врахувати емісію власних акцій, повторний продаж власних акцій, відсотки, дивіденди до отримання, погашення заборгованості, цільові фінансові надходження, курсові фінансові надходження, курсові валютні різниці від переоцінки валюти, суми, що надійшли в погашення безнадійної дебіторської заборгованості, списану кредиторську заборгованість та інші доходи. Напрями *витрат* страховика за *фінансовою діяльністю* (ВФД) враховують викуп акцій власної емісії, повторне придбання власних акцій, виплату або нарахування процентів, курсові фінансові витрати, суму безнадійної заборгованості, податковий авансовий платіж за виплату дивідендів та інші податкові платежі, оплату персоналу за фінансовою діяльністю та інші витрати.

Прибуток від фінансової діяльності (ПФД) визначиться з розрахунку:

$$\text{ПФД} = \text{ГНФД} - \text{ВФД}. \quad (2)$$

Джерела *грошових надходжень* страховика за *інвестиційною діяльністю* (ГНІД) включають реалізацію цінних паперів та інших фінансових інвестицій, відсотки, дивіденди до отримання, продаж основних засобів, продаж власного капіталу, продаж боргових інструментів інших суб'єктів господарювання, а також часток у інших підприємствах, реалізацію нематеріальних активів, участь у прибутках інших організацій та інші доходи. Напрями *витрат* страховика за *інвестиційною діяльністю* (ВІД) включають придбання цінних паперів, амортизаційні відрахування на придбання основних фондів, втрати від участі в капіталі інших організацій, оплату послуг фінансово-кредитних установ, які діють на ринку цінних паперів, оплату персоналу за інвестиційною діяльністю, інші витрати.

Прибуток від інвестиційної діяльності (ПІД) визначиться за формулою:

$$\text{ПІД} = \text{ГНІД} - \text{ВІД}. \quad (3)$$

---

⁹ Сосис А., Шаниро Е. Варианты возможны, лишь бы рынок не пострадал. // Финансовые услуги. - №4. - 2005. - С. 38-42.

Інша операційна діяльність буде характеризуватися *грошовими надходженнями* (ГНІОД) у вигляді здавання майна в оренду, безповоротної фінансової допомоги та безоплатно наданих товарів (послуг), індексації та передання основних фондів і нематеріальних активів, надання консультаційних послуг, штрафів, пені та інших доходів. *Напрями витрат* страховика за *іншою операційною діяльністю* (ВІОД) включають оренду майна, утримання об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення, непродуктивні витрати і втрати, оплата персоналу за іншою операційною діяльністю, інші витрати.

Прибуток від іншої операційної діяльності (ПІОД) визначиться як різниця:

$$\text{ПІОД} = \text{ГНІОД} - \text{ВІОД}. \quad (4)$$

Отже, загальний прибуток страховика може бути знайдений за зведеною формулою:

$$\text{ЗП} = \text{ПООД} + \text{ПІОД} + \text{ПІД} + \text{ПФД} \quad (5)$$

Використання поділу на види діяльності дасть змогу застосувати таку методологію для оптимального оподаткування результатів діяльності страховиків.

Система оподаткування страхової компанії суттєво відрізняється від системи, прийнятої для типового господарського товариства, що пов'язано з її особливим статусом. Завдяки такій особливості страховий ринок несе податкове навантаження, що не можна співвіднести з іншими галузями економіки.

Страхування є складним, наукомістким бізнесом, що базується на теорії ймовірностей, законах статистики, оціночних показниках та багатьох суб'єктивних чинниках. Поряд з цим оподаткування має бути простим, зрозумілим, побудованим на об'єктивних підходах і яке можна легко справляти та контролювати. Адже відомо, що податки можуть приносити різний ефект, в тому числі і негативний. Їх можна порівняти з ліками, властивості яких виявляються лише при застосуванні у розумних дозах. Податкова практика України показує, наскільки нелегко правильно визначити ці розумні дози.

Намагання реформувати оподаткування страхової діяльності було пов'язано з бажанням припинити фінансові схеми, збільшити надходження в бюджет, сприяти розвитку вітчизняного ринку реального страхування. Проте ці дії носили несистематичний характер. Наприклад, пропонувалося миттєво ввести податок на прибуток. Деякий час обговорювалося підвищення податку на доходи від страхової діяльності з 3% до 6-10 %. Сьогодні органами державного нагляду пропонується скасувати преференції й оподатковувати страховиків на загальних умовах – 25 % від загального прибутку. Ліга страхових організацій України пропонує зменшити ставку податку на доходи страхових компаній з 3 до 2% від валових страхових премій.

Станом на 2009 рік, валові доходи страхової компанії зі страхової діяльності обкладаються податком за ставками: 3% від суми валових страхових платежів, крім переданих

у перестраховування резиденту та крім довгострокового страхування і перестраховування життя. Прибуток з інших джерел оподатковується за ставкою 25% від суми валового прибутку¹⁰⁻¹¹.

За словами голови Робочої групи ЛСОУ з підготовки Концепції оподаткування страхової діяльності, президента НАСК „Оранта” Завади О. Л., сьогоднішні 3 % для класичних компаній дорівнюють 50 або 100 відсоткам податку на прибуток¹².

Наші оціночні розрахунки показують справедливість цих висловлювань. На основі статистичних даних останніх років ми визначили середню питому вагу загальної суми податків у прибутку від страхової діяльності для страховиків, що здійснюють види страхування інші, ніж страхування життя. В результаті було отримано, що середня ставка податку на прибуток від страхової діяльності коливається від 13% у 2005 році до значень більших ніж 100% у 2008 році¹³. Отже, дані ринку страхування за останні роки свідчать про неприбутковість основної операційної діяльності вітчизняних страховиків. Це означає, що сукупний податок, що був би сплачений страховиками України до бюджету за умов прямого переходу на оподаткування прибутку від страхової діяльності був би рівним нулю. Результати розрахунків підтверджують той факт, що основна операційна діяльність страховиків може бути не основним джерелом прибутку страховиків.

Таким чином, страхова галузь несе досить великий податковий тягар і потребує зменшення ставок податку. Високі ставки податків призводять до високих цін (тарифів) за страхові послуги для кінцевого споживача, а тому стають неефективними і недоступними для більшості населення України. Крім того, високі ставки податків індукують ухилення від їх сплати. Саме з таких позицій спробуємо розв'язати проблему, водночас пам'ятаючи про необхідність поповнення бюджету країни.

В цьому дослідженні пропонується диференційоване оподаткування страховиків-резидентів за видами діяльності в залежності від напрямку, обсягів і результатів діяльності (таблиця 1). Вважаємо доцільним впровадження зменшення ставки податку з одночасним введенням диференційованого оподаткування: окремого оподаткування основної операційної діяльності, окремого - фінансової діяльності, окремого - інвестиційної діяльності та окремого оподаткування іншої операційної діяльності, що формально збільшує податкове навантаження і компенсує відповідне зменшення податку.

---

¹⁰ Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств” від 24.12.02 р. № 349-IV. // “Все про бухгалтерський облік”. – 2003. – №8. – С.37-53.

¹¹ Вовчак О. Д. Страхування: Навчальний посібник. – Львів: Новий Світ-2000, 2005. – 480 с.

¹² Завада. А Л. Цель определяет средства // Финансовые услуги. – 2005. – №4. – С.43.

¹³ Шірінян Л. В. Оптимізація організації фінансів та вдосконалення оподаткування страхових компаній України // Економіка України. – 2009. – № 10. – С.18-25.

Таблиця 1.

Пропозиції щодо оподаткування страховиків-резидентів.

№	Хто пропонує	Пояснення
Пропозиція 1	Міністерство фінансів	- оподаткування загального прибутку страховика: 25% ЗП
Пропозиція 2	Ліга страхових організацій України	- оподаткування за валовими страховими внесками і доходами від основної операційної діяльності: 2% від валових страхових премій; - оподаткування прибутку від всіх інших видів діяльності: 25% (ПФД+ ПІОД+ ПІД)
Пропозиція 3	автор	- оподаткування основної операційної діяльності: 2% від валових страхових премій і 15% з прибутку від інших складових основної операційної діяльності; - диференційоване оподаткування прибутків від інших видів діяльності: ПФД, ПІОД, ПІД
Пропозиція 4	автор	- диференційоване оподаткування прибутків: ПІОД, ПФД, ПІОД, ПІД

Розглянемо більш детально пропозицію 3 таблиці 1. Пропозиція 4 є альтернативною і буде предметом окремого аналізу. Дослідимо спочатку не основні види діяльності (таблиця 2).

Таблиця 2.

Диференційоване оподаткування страховиків-резидентів за неосновними видами діяльності в залежності від напряму, обсягів і результатів діяльності.

№	Види діяльності і зміст	Пропозиція автора - об'єкт оподаткування	Пропозиція автора - норма ставки	Діючий об'єкт оподаткування	Діюча норма ставки
Інша операційна діяльність				ЗП	25%
1	резидента в Україні	ПІОД	18%		
2	резидента в інших країнах	ПІОД	20%		
Фінансова діяльність					
3	резидента в Україні	ПФД	18%		
4	резидента в інших країнах	ПФД	22%		
Інвестиційна діяльність				сума інвестицій	0%
5	резидента в Україні	ПІД	20%		
6	резидента в інших країнах	ПІД	23%		
7	інвестиції резидентів в економіку України	сума інвестицій	0%	сума інвестицій	0%
8	інвестиції резидентів в економіку інших країн обсягом більше 500 000 євро	сума інвестицій	2%	не визначено	не визначено

По-перше, автором пропонується несиметричний режим оподаткування для тих, хто здійснює інвестування у вітчизняну економіку і тих, хто інвестує гроші в економіку інших країн. Це дасть змогу застосувати податкове регулювання на створення та забезпечення підтримки вітчизняного ринку страхування. По-друге, пропонується зменшення ставки оподаткування від неосновних видів діяльності в середньому з 25% до 18-23% (таблиця 2).

Отже, з'являються окремі напрями оподаткування: фінансової діяльності в межах країни за ставкою 18% з прибутку від такої діяльності, інвестиційної діяльності в межах країни - 20% з відповідного прибутку та оподаткування іншої операційної діяльності за ставкою 18% з відповідного прибутку. Така тенденція має місце і в країнах – нових членах ЄС, де було проведено поетапне зниження ставок податку на прибуток підприємств протягом останніх десяти років: в Польщі – з 34% до 19%, Словаччині – з 40% до 19 %, Чехії – з 35% до 28%, Латвії – з 25 % до 15 %, Литві – з 29 % до 15 % ¹⁴. У Франції завдяки скороченню податкового навантаження у 1990 році став можливим значний стрибок у розвитку страхування життя, що вивів французький страховий ринок на 4-те місце у світі ¹⁵.

Перейдемо до обговорення питання оподаткування основної операційної діяльності. Тут пропонується компромісне рішення для страховиків-платників податку і для ефективного поповнення бюджету (таблиця 3). Такий варіант оподаткування є вдосконаленням чинної методології оподаткування за валовими внесками, коли об'єкт оподаткування фактично не враховує обсяги витрат. Отже, пропонується зменшення ставки оподаткування доходу для основної операційної діяльності з 3 % до 2 %, а прибутку від інших складових основної операційної діяльності – до 15%. Зменшення ставки оподаткування необхідно як для залучення іноземних інвесторів, так і для пом'якшення негативного впливу міжнародної фінансової кризи. Уряд Азербайджану, наприклад, взагалі скасував оподаткування страховиків на найближчі два роки ¹⁶.

Введемо наступні скорочення і позначення для таблиці 3: КВЦ – комісія цедента (винагорода) за ризиками, переданими у перестраховання, ВСП – валові страхові платежі, крім переданих у перестраховання резиденту, ППРП – перестрахові премії за ризиками, прийнятими у перестраховання, ОДДС – доходи, одержані за відповідними договорами страхування, ПССР – повернуті суми зі страхових резервів, відрховані у попередні періоди.

---

¹⁴ Електронний ресурс - <http://newsru.ua/finance/25jul2008/nalog.html>.

¹⁵ *Благутин Д.* Французкий опыт государственного регулирования страховой деятельности // Страховой рейтинг “Insurance top”. – 2007. – 4(20). – С. 6-11.

¹⁶ Електронний ресурс – <http://www.day.az/news/insurance/131655.html>

Таблиця 3.

Оподаткування страховиків-резидентів за основною операційною діяльністю.

№	Види діяльності і зміст	Пропозиція автора - об'єкт оподаткування (алгоритм)	Пропозиція автора - норма ставки	Діючий об'єкт оподаткування (алгоритм)	Діюча норма ставки
Основна операційна діяльність - страхування					
1	ризикове страхування, крім страхування життя	ВСП + КВЦ + ППРП	2%	ВСП + КВЦ + ППРП	3%
2	довгострокове страхування життя (>10 років)	ВСП + КВЦ + ППРП	0%	ВСП + КВЦ + ППРП	0%
3	короткострокове страхування життя (<10 років)	ВСП + КВЦ + ППРП	2%	не визначено	не визначено
4	порушення вимог договору довгострокового страхування життя, в тому числі їх дострокове розірвання	ОДДС	5%	ОДДС	3%
5	порушення вимог договору короткострокового страхування життя, в тому числі їх дострокове розірвання	ОДДС	0%	не визначено	не визначено
6	повернення сум зі страхових резервів, відрахованих у попередні періоди	ПССР	15%	включено до ЗП	враховано у податку 25% ЗП
Основна операційна діяльність резидента - перестрахування					
7	у страховика-нерезидента, що має рейтинг фінансової надійності на рівні не менше, ніж той, що був обумовлений рішенням регулятора	сума пере-страхування	0%	сума пере-страхування	0%
8	у страховика-нерезидента, що має рейтинг фінансової надійності на рівні менше, ніж той, що був обумовлений рішенням регулятора	сума пере-страхування	10%	сума пере-страхування	12%
9	страховика-цедента ризиків, переданих у перестрахування, у разі настання подій (відшкодування перестраховика) і дострокового розірвання	ОДДС	15%	включено до ЗП	враховано у податку 25% ЗП
11	у страховика-резидента, що має рейтинг фінансової надійності на рівні не менше, ніж той, що був обумовлений рішенням регулятора	сума пере-страхування	0%	не визначено	не визначено
12	у страховика-резидента, що має рейтинг фінансової надійності на рівні менше, ніж той, що був обумовлений рішенням регулятора	сума пере-страхування	2%	не визначено	не визначено

Заслужує на увагу той факт, що існуюче оподаткування у страховій галузі має багато протиріч. Основна операційна діяльність включає надходження і витрати, які оподатковуються за різними ставками і мають різний об'єкт оподаткування. Повернуті суми зі страхових резервів, відраховані у попередні періоди, були вже враховані у попередньому періоді при оподаткуванні валових страхових платежів, крім переданих у перестраховування резиденту (строки 1,6 таблиці 3). Після повернення зі страхових резервів в новому періоді держава знову оподатковує ці кошти за ставкою 25%, враховуючи ці грошові надходження у складі валового доходу страховика. Однак, очевидно, що цей дохід був отриманий за основною операційною діяльністю. Отже, це призводить до ефективного подвійного податкового навантаження у страховиків, хоча за логікою відсутності подвійного оподаткування цього не повинно бути.

Іншим прикладом подвійного оподаткування є перестрахова діяльність резидента у страховика-нерезидента (строки 1,8 таблиці 3). Тут перший раз здійснюється оподаткування валових страхових платежів, оскільки зменшується сума таких платежів тільки у випадку перестраховування у резидента. Тому, якщо страховик-резидент спрямує кошти до перестраховика - нерезидента, то держава знову оподатковує такі кошти в залежності від рейтингу фінансової надійності нерезидента. Повторне оподаткування складатиме 12% від суми перестраховування, якщо рейтинг нерезидента є меншим, ніж той, що був обумовлений рішенням Держфінпослуг України¹⁷. З іншого боку, така умова дозволяє зменшити витік коштів за кордон.

Закон „Про оподаткування прибутку підприємств” визначає нульову ставку оподаткування для страхування життя, проте не визначає санкцій до страховиків, якщо договір довгострокового страхування життя достроково розірвано (строка 4 таблиці 3). На нашу думку, ставка оподаткування за дострокове розірвання договору довгострокового страхування життя повинна бути 5% від доходів, одержаних за відповідними договорами страхування (ОДДС). Це дасть змогу унеможливити використання дострокового розірвання договору як засобу ухилення від оподаткування.

В нормативно-правовій документації не розглянуто випадки оподаткування резидентів, що здійснюють короткострокове страхування життя, тобто страхування від 3 до 10 років (строки 3,5 таблиці 3). На нашу думку, щодо оподаткування таке страхування можна вважати еквівалентним ризиковому страхуванню, крім страхування життя, тому воно повинно мати ставку оподаткування рівну ставці оподаткування останнього.

---

¹⁷ Кисельова О. Чинний порядок оподаткування доходів, отриманих страховиками від здійснення операцій з технічними резервами. // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – №9. – С.36-49.

За чинною методикою оподаткування не розглянуто також перестраховування резидента у страховика-резидента (строки 11,12 таблиці 3). В останньому випадку з метою стимулювання перестраховування у страховиків з належним рейтингом пропонується 2% ставка оподаткування від суми перестраховування, якщо резидент здійснює перестраховування у страховика-резидента, що має рейтинг фінансової надійності на рівні менше, ніж той, що був обумовлений рішенням Держфінпослуг. Це буде стимулюючим фактором для отримання вітчизняними страховиками рейтингу.

Повернуті суми зі страхових резервів, відраховані у попередні періоди, і страхове відшкодування перестраховика у разі настання подій і дострокового розірвання договорів перестраховування повинні розглядатися з позицій отриманих доходів від таких договорів страхування і тому мають бути оподатковані за ставкою 15% (строки 6,9 таблиці 3). Така зменшена ставка є компенсацією введення диференційованого оподаткування і є еквівалентною до 15% ставки оподаткування прибутку від основної діяльності.

Ми пропонуємо зменшити податкове навантаження з 12% до 10% на резидента у разі перестраховування у страховика-нерезидента, що має рейтинг фінансової надійності на рівні менше, ніж той, що був обумовлений рішенням Держфінпослуг (строка 8 таблиці 3). Це пов'язано не тільки зі стратегією зменшення ставки оподаткування і уникнення подвійного оподаткування, а й ще з тим, що українські страховики - цеденти співпрацюють з досить недорогими для них страховими компаніями СНД, активно користуються перестраховальним захистом російських і прибалтійських компаній. Останні часто не мають або не хочуть отримувати рейтинг, однак мають задовільні показники фінансової надійності. З іншого боку, досвід і аналіз статистичних даних грошових потоків страховиків України показує, що не можна відмовлятися від такого оподаткування, що обумовлено необхідністю стримати витік коштів за тіньовими схемами за кордон.

Отже, в роботі враховано, що реформування податкової системи в страхуванні потребує застосування податкового регулювання для забезпечення підтримки вітчизняного страхового ринку. Виявлено, що чинна система оподаткування є недосконалою, а чинний порядок оподаткування доходів, отриманих страховиками, є досить складним (таблиця 3). Актуальним стає питання дослідження повної трансформації концепції оподаткування в страхуванні з метою впровадження оподаткування прибутку. Водночас, не можна відмовлятися від модифікації чинної методики оподаткування, якщо ще не всі наукові методи вирішення проблемних питань є врахованими. Саме с таких позицій зроблено спробу розв'язання проблеми.